

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktsiooni, ELKNU komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

r. 5 (208) Reedel, 8. märtsil 1957. a. IX aastakäik

Kahe päeva pärast valima

Kahe päeva pärast toimuvad Eesti NSV-s kohalike tööraha adikute nõukogude valimised. Valimised Nõukogudemaal on kumenud üldrahvalikuks pidupäevaks, sest meie rahvas on alati smeelselt hääletanud kommunistide ja parteitute bloki kandidaade poolt.

Valimiste läbiviimisel usaldati meie kollektiivile 16. ja 17. valimisjaoskond. TPI õppejõud, teenistujad ja üliõpilased töötavad dimisjaoskondades ja ringkondades komisjonide liikmetena, agitatoritena jne. Nagu oleme hästi töötanud eelmistel aastatel, peame ka nüüd eeskujulikult täitma meile usaldatud ülesande.

Kahjuks käesoleval aastal üksikud agitaatorite brigadiirid ja itaatorid ei saanud algul täit tööhoogu sisse. See ilmnis valite nime kontrollimisel. Eeskujulikult täitsid oma ülesanded lles töös keemia- ja ehitusteaduskond, maha aga jäid laevamondi- eriti aga mehaanikateaduskond. Keemia- ja ehitusteaduskonna rtorg sm. Bogdanov ja ehitusteaduskonna partorg sm. Dokelin utsid oma teaduskondade agitaatoreid suunata selliselt, et nad ganiseerisid valijate nimekirjade kontrollile. Mehaanikateadusna partorg sm. Tiismus aga seda ei suutnud. Just laevaremon- ja eriti mehaanikateaduskonna üksikute agitbrigadide halb töö is selleni, et valimisjaoskond nr. 17 oli Tallinnas üks viimaseid, is lõpetati valijate nimekirjade kontrollimine.

Kui sm. Väljataga, Viljarand, Suur, Randmer jt. agitaatoritena idsid kõrgel TPI head nime, siis mehaanikateaduskonnast te Räämeil, Lageda ja Jeršovi agitbrigadid viisid selle alla. nd Lageda ja Jeršov kui kommunistid oleksid pidanud just oma äga olema eeskujuks teistele. Kahju, et nad seda ei olnud.

TPI teenindamisel olev agitpunkt sm. Talveti juhtimisel tegi limisjaoskonnas suure töö organiseerides valijatele huvitavaid tuid. Agitpunktis toimusid mitmed sisukad ja akuutset tähtsust avad loengud, kohtumised saadikukandidaatidega, kinoetendu- d, kontserdid jne. Sm. Talveti tegi oma eeskujuliku tööga tõsist meie kollektiivile. Samuti peame tänama kõiki neid, kes agit- nkti ürituste läbiviimisele oma osavõtuga kaasa aitasid.

TPI kollektiivi nimel neile kõigile suur aitäh!

Tõsi, viimasel ajal on ka eelpool märgitud mahajäänud agitbri- adid oma tööd parandanud, viies läbi valijate kodudes vestlusi ukogude valimissüsteemist, meie riigi sise- ja välispoliitikast, par- ja valitsuse otsustest ning tutvustanud saadikukandidaate.

Veel on jäänud kaks päeva valimisteni ning neil agitaatoreil, l on oma auvõlg valijate ees täitmata, tuleks seda teha täna d homme. Iga valija peab saama vastuse teda huvitavatele küsi- astele, et ta võiks 10. märtsil täie veendumisega hääletada üles- atud saadikukandidaadi poolt.

Valimiste päeval aga töötame igaüks hästi oma tööpostil!

Seame eeskujuks

Meie kollektiivi naiseesrindlased, kelledele rahvusvahelise istepäeva puhul avaldati TPI direktori käskkirjas kiitust õppe-, metialase- ja ühiskondliku töö eest:

1. ORGO, KAISA — geoloogia ja mäeasjanduse kateedri assist.
2. KIKAS, VALVE — vanem teaduslik kaastöötaja
3. REMMEL, HILJA — ehituskonstruksioonide kateedri laborant
4. VALNER, ROZALIE — kaadriosakonna inspektor
5. MÄGI, SALME — varustusagent
6. SLABOVITS, ERNA — vanem raamatukoguhoidja
7. TRUUPÖLD, RITA — mehaanikateaduskonna deканаadi sekretär
8. SEEMA, MARIE — koristaja
9. VAADRE, HILDA — koristaja
10. TUVI, GLAUDIS — koristaja
11. KASK, JULIE — koristaja
12. BILDER, SALME — kütja
13. SAMMEL, AKULINA — koristaja
14. ANTONOVA, GENUEL — paljundaja
15. EGIPTI, VEERA — arhiivi juhataja
16. MAND, VALLI — graafika kateedri laborant
17. ODER, MARET — õpperühmast ME-83
18. VUNK, LUULE — õpperühmast ME-83
19. VUNK, HELI — õpperühmast ME-43
20. VOORE, MARI — õpperühmast MT-64
21. VARJASINA, ANTONINA — õpperühmast MM-105
22. OTSA, THU — õpperühmast IM-81
23. KIRSPUU, VALVE — õpperühmast IM-81
24. HIRV, LEA — õpperühmast IM-81
25. POMM, MILVI — õpperühmast E-85
26. HALLIK, INGE — õpperühmast E-101
27. JUUSU, MALL — õpperühmast E-85
28. KAASIK, MILVI — õpperühmast EA-44
29. BALANOVA, NIINA — õpperühmast E-25
30. ARVOLA, MILVI — õpperühmast E-83
31. BLODO, IRINA — õpperühmast L-83
32. SIZANENKO, LUDMILLA — õpperühmast L-63
33. KUKRINOVA, VEERA — õpperühmast L-83
34. UIBOPUU, HELVI — õpperühmast K-81
35. TENNO, KOIDU — õpperühmast KS-62
36. HALDNA, MILVI — õpperühmast KS-82
37. GLUSKINA, VERONIKA — õpperühmast KS-85
38. RAUDLA, ILLI — õpperühmast KT-23

Eesti NSV kohalike tööraha saadikute nõukogude valimiste päev

RAHVUSVAHELINE NAISTEPÄEV

8. märts, rahvusvaheline nais- tepäev, on kõigil maadel rahu, demokraatia ja sotsialismi eest võitlevate naiste jõudude ülevaa- tuse päevaks.

Naiste read, kes võitlevad reaktsiooni tumedate jõududega, on viimaste aastate jooksul üha tihenenud. Kui enne teist maail- masõda kapitalistlikes riikides demokraatlikke naisorganisatsi- oone peaaegu ei olnudki, siis nüüd kuulub Rahvusvahelisse Naiste Demokraatlikku Föderat- siooni üle 100 miljoni naise. Kõige aktiivsemalt võtsid selle organisatsiooni loomisest osa nõukogude naised ja neile kuu- lub selles kõige esrindlikum osa.

Kui me küsime, mispärast sammub nõukogude naine võit- luses inimkonna progressi ja rahu eest esirinnas, siis saame sellele vastuseks: Nõukogude Liidus on naine tõeliselt vaba, ta on mehe- ga võrdõiguslik kodanik, mis on Suure Sotsialistliku Oktoobrere- volutsiooni üks tähtsamaid saavu- tusi. Masendav oli naise olukord tsaristlikul Venemaal, palju pa- rem ei olnud see ka kodanlikus Eestis. Naise töö oli vähem tasu- tav kui mehe oma, naistele oli

suletud ligipääs riigivalitsemisele ja oli rida kutsesalasid, kuhu nai- si üldse ei lubatud.

Naiste üheõigusluse kehtesta- mine meestega suurendas võrrel- damatult naiste tööalast ja poliitilist aktiivsust, lõi suure ühis- kondliku jõu, sest mõistes «nõu- kogude inimene» on kadunud jaotus mees ja naine. Nõukogude inimene on oma elu täisõiguslik peremees, on elu juhtija ja edasi- viija.

Ei ole tänapäeval enam sellist kutsesala, millisel ei töötaks väga edukalt ka naised. Sotsialistlikes ettevõtetes õpivad nad tundma tehnikat, töötavad keerulistel masinatel ja agregaatidel, juhi- vad ettevõtteid, asutusi, sovhoose ja kolhoose.

Nõukogude võim astus ka sel- le progressiivse sammu, et ta kõrvaldas kõik piirid kõrgema hariduse omandamisel naistele. Meie maa kõrgemates koolides õppijatest on umbes 40 prots. naisüliõpilased.

Ka Tallinna Polütehnilises Instituudis õpib praegu sadu naisüliõpilasi, kuna kodanliku korra ajal õppis siin vaid mõni üksik naine. Paljud meie naisüli-

õpilased on õppetöö eesrindlased ja võtavad aktiivselt osa ka ühis- kondlikust tegevusest. Hiljuti määrati naisüliõpilastele Helvi Uibopuule ja Milvi Pommile per- sonaalstipendiumid, hea õppe- edukuse ja tubli ühiskondliku tööga paistavad silma üliõpila- sed Sirje Konsa, Diana Tihane, Milvi Haldna, Ludmilla Litvino- va, Veera Kukrinova, Irina Blo- do jt.

Pühapäeval, 10. märtsil kogu- nevad meie töötajad valimis- punktidesse, et võtta osa kohali- ke tööraha saadikute nõukogu- de valimistest. Meie instituudi kollektiiv seadis omapoolsete kandidaatidena üles ka tublid naisüliõpilased EKP Kalinini Ra- joonikomitee sekretäri sm. Val- lentina Kahro, TPI kaugõppe- osakonna juhataja sm. Alevtina Kudrjajtseva ja poliitilise öko- noomia kateedri õppejõu sm. Vir- ve Garina.

Tähistades 8. märtsil, rahvus- vahelist naistepäeva, soovime kogu meie kollektiivi naisperele palju jõudu ja edu edaspidisel tööil meie riigi ja rahva hüvan- guks!

Meie tublisid naisüliõpilasi-komsomoliaktiviste. Alates vasemalt: Koidu Tenno (KS-62), Veronika Gluškina (KS-85), Diana Tihane (L-63) ja Sirje Konsa (E-41). E. Viljaranna foto

ANNAME OMA HÄÄLED ÜLESSEATUD KANDIDAATIDE POOLT

Kümnendal märtsil k. a. ava- neb mul esmakordselt elus või- malus võtta osa valimistest. Sel- lel, kohalike tööraha saadikute nõukogude valimiste päeval, ta- han olla esimeste hääletajate hul- gas ja anda oma hääle ülesseatud kandidaatide poolt.

Nõukogude korra edusammud on silmaga nähtavad kõigile. Sel- leks, et näha ja mõista kuidas Nõukogude valitsus ja kommu- nistlik partei hoolitsevad meie rahva hea käekäigu ja helge elu eest, pole vaja minna otsima näi- teid kaugelt. Tarvitseb ainult lahtiste silmadega vaadata ringi oma kõige lähemas ümbruses. Kui võrd palju uusi hooneid, ela- muid, tööstusettevõtteid on pä- rastsõja-aegsetel aastatel ehitatud kas või Tallinnaski, rääkimata juba uusehitustest näiteks Koht- la-Järvel, Narvas ja mujal.

Instituudis olen ma olnud veel vähe aega, kuid kuulates õppe- jõudude jutustusi sellest, milli- seid õppevahendeid ja laboratoo- riumide sisustust on juurde saa- dud, võib kergesti saada pildi sellest, kuidas meie instituut on muutunud pidevalt jõukamaks.

Et nõukogude võimu elluviit- jateks kohtadel on just kohalikud tööraha saadikute nõukogud, siis on meie rahvamajanduse kiire arenemine suurel määral tingitud just nende heast tööst ja hoolikast suhtumisest töötaja- te vajadustesse. Ja seepärast an- nangi oma hääle ja kutsun üles ka kõiki teisi meie kollektiivi liikmeid andma oma hääli üles- seatud kandidaatide, meie rahva eesrindlike poegade ja tütarde poolt.

ENE LUIK,
mehaanikateaduskonna I kursuse
üliõpilane

MEIE SAADIKUKANDIDAATE

ALEVITINA KUDRJAJTSEVA

Kalinini rajooni Tööraha Saadikute Nõukogusse esitas Tal- linna Polütehnilise Instituudi kollektiiv saadikukandidaadiks instituudi kaugõppeosakonna ju- hataja Alevtina Kudrjajtseva. Teda tunneb kogu instituudi kol- lektiiv kui ühte aktiivsemat ja kohusetundlikumat seltsimeest. Sm. Kudrjajtseva valiti ka kaks aastat tagasi Kalinini rajooni Tööraha Saadikute Nõukogu koosseisu, kus ta töötas alalise hariduskomisjoni esimehena. See, et ta uude, viiendasse TSN koos- seisus jällegi esitati kandidaadiks, kõneleb ise töötulemustest sellel tööpostil.

Sm. Kudrjajtseva sündis 1920. aastal Eestis, Petserimaal külakooliõpetaja perekonnas. Lõ- petanud alg- ja keskkooli, töötas ta 1938. aastast alates kodukoo- liõpetajana rikaste perekonda- des. 1941. aastal, pärast nõuko- gude võimu kehtestamist, asus ta tööle ajalehe «Sovetskaja Estonia» toimetusse. Kui algas sõda, evakueerus sm. Kudrjajtseva Nõukogude Liidu tagalasse, kus ta töötas mitmesugustel töökohtadel — alguses MTJ-s arvesta- jana, hiljem, pärast vastavate kursuste lõpetamist finantsalastel kohtadel.

Sõja lõppedes siirdus sm. Kudrjajtseva tagasi Eestisse ja astus õppima Tallinna Polütehni- lise Instituudi majandusteadus- konda. Lõpetanud instituudi siir- dus ta edasi õppima aspirantuuri ja selle lõpetamisel hakkas töö- tama Tallinna Polütehnilise Ins- tituudi juures Finantside ja kre- diidi kateedris assistendina. Ala- tes 1951. aastast määrati sm. Kudrjajtseva instituudi kaugõp- peosakonna juhatajaks, kus töö- tab ka praegu.

Sm. Kudrjajtseva kui kohuse- tundliku ja aktiivse töötaja poolt võivad kõik valijad kahtluseta anda oma hääle.

M. SAAREPERA

Teisipäeval, 5. märtsil k. a. toimus ELKNO TPI Komitee korraldusel VII auditooriumis üliõpilaste poolt esitatud küsimustele vastamine, millest võtsid osa vabariigi juhtivad töötajad.
Piltidel. Paremal — üliõpilased kuulavad ENSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja sm. Greeni esinemist.

VASTASID VABARIIGI JUHTIVAD TÖÖTAJAD

Vasakul — ENSV Ametiühingute Kesknõukogu esimees, sm. Illisson, TPI direktor sm. Schmidt, Eesti Raadio keskuse ülem sm. Rauman, Tallinna Linna TSN Täitevkomitee esimees sm. Hendrikson ja ENSV kaubandusminister sm. Vester ootavad oma järjekorda küsimustele vastamiseks.
E. Viljaranna fotod

MÕNI TERAV SÕNA MÄEMEESTELE

Oppejõudude koosolekutel juba korduvalt räägitud mitme mäeosakonna üliõpilaste halva käitumisest. Mõned õppejõuga panevad ses suhtes silma. Nad tahavad olla «hõlpsad» inimesed ja mitte segada asjase, mis võivad esile kutsuda rüüspäha. Riskin käesoleva artiklirjutamisega siiski olla selle meelega väljakutsuvaks.

Mäeosakonna üliõpilaste seas on palju lohakust töös ja käitumises. Võtame näiteks töös praktikaga aruannete esitamist. Aruanded peavad olema koostatud praktikaga kohal ja esitada kohe Tallinna tagasi saabumise kateedrisse. Mõõdundu semestri aga esitati aruanded alles novembri kuul. Milleks oli selline viivitamine üliõpilastele vajalik? Nähtavasti selleks, et mõned õpilased üliõpilased jõuaksid aruanded teiste pealt maha kirjutada. Seejuures võtavad paremad üliõpilased nõrgemate varjamise endi peale. Mahakirjutamisega mõeldakse sageli millest kirjutata, küll aga sellest kuidas kirjutada välja paberil. Ei saa loota, et töök sedad, kus sisu puudub, mist pütatakse varjata välise varjuga. Ei tohi teha õppetööd mitte sellest ei ole endal mingit kasu. See võib viia tulemustele, kus inimene instituudi viimase kursusel pole võimeline iseseisvalt koostama mingit tehnilist aruannet.

Teine halb nähe on loengute osavõtnute arvestuslehtede koostamine. Mõningatel õppetööjõududel näib olevat ükskõik kas leht on täidetud või mitte. See annabki mitmetele rühmadele vanematele julguse puudumise registreerimata jätmiseks. Rühmade vanemad, arvestage sellega, poolikult täidetud või hoopis tähtsusetu puudujatelehe allakirjutamiseks andmisega solvate õppetööjõudu ja tekitate temas enesest vastu usaldamatuse tunde. Muidugi võite te ka sellisele lehele õppetöölt mõnikord allkirjata, sest tal pole alati aega lehte täita või täiendada hõlpsasti. Samuti võite lehe dekanat viia ilma allkirjata. Kuid on sellest kasu? Sellised halvad hõlpsused, nagu näiteks distsipliin, neerimatus, tekitavad teile enesest suurt tüli. Selle tulemuseks tihti tasu nõudmine tegemata eest, tööle mitteilmumine jne. Muidugi ei saa kasvatada ausust, tunnet inimeses piitsaga, vaid selle peab igaüks endas ise välja arendama.

Viisakuse puudumisest mõningate üliõpilaste seas võib isegi mustada näide, kus auditooriumisse unustatud raamatut ei ole gastatud omanikule, kuigi vihinne oli kindlasti teada. Kas üliõpilastele on tõesti võõras elementaarne viisakuse reegel, nõuab unustatud või kaotatud eseme tagastamist? Ei usu! Kui ometi jäi raamat kadunuks.

Mõnede mäeosakonna üliõpilaste halvast käitumisest üliõpilaskondlikus ruumis räägib ka suotsade peitmine XX auditooriumis asuvasse epidiaskoopis, üliõpilastele selleks mitte esitatud eesmärgid, peakatetes ilmumine instituudi siseruumidesse jne.

Loodan, et olukord mäeosakonnas siiski tulevikus tundub paraneb.

E. KOTKAS,
dotsendi kt.

TOIMETUSE KOLLEGIUM

V. Garina (toimetaja)
Kanošin, Saarepera, Õun, Ann
Ausmees, Pallo, Sandrak, Lib
Semper ja Viljarand.

ULEMAAILMISE NOORSOOFESTIVALI KANDIDAATE

E-62

Kolmanda kursuse üliõpilastel on pool õpingutest instituudis jäänud seljataha. Selle aja jookul on meie grupi esimesel kursusel kujunenud kollektiiv üha tugevnenud. Kõnekäänd — kõik ühe eest, üks kõige eest — on meie kollektiivile täiesti oma-ks saanud.
Tihti tekib õppetöös kitsaskohti, mida igaüks oma jõududega ei suuda lahendada, siis on sõbra abi omal kohal. Selliseid küsimusi arutame läbi ühiselt või teevad seda üliõpilased ise vastastikuse abistamise korras. Agaramatest abistajatest peaks nimetama Georg Samuelli, Ain Nirki ja Ülo Niidot.
Kollektiivi kujunemise ja süvenemise aluseks on saanud kõiki kaasahaaravad üritused nagu teatri ja kino ühiskülastused, puhkeõhtud, sünnipäevad, suusamatkad jne.

Omapäraseks traditsiooniks on meil suusamatkad igal talvel suure kivi juurde, mis asub Männiku lähedal metsas. Tänavu pole me selleks aga veel mahti saanud.
Praeguseks keskmaks sündmuseks on kabe- ja maleturniirid. Tore on see, et kabeturniirist võtavad osa ka tütarlapsed.
Lähemal ajal on plaanis läbi viia grupi esivõistlused lauaten-nises. Raskusi teeb see, et instituudis puudub praegu ruum lauaten-nise võistluste läbiviimiseks. Lauaten-nise laud on küll olemas, kuid see seisab tugevuse laboratooriumis kasutamata.
Õpperühma tegevuse suuna-jaks on komsomoligrupp eesotsas energilise grupibüroo sekretäri Milvi Nõmmega.
Sellises kollektiivis on tore õppida ja töötada.

U. SEMPER (E-62)

L-81

Et meilegi suurimaks sooviks on pääseda suurele noorsoopeole — Moskva festivalile, on teada kõigile, kes on näinud ja lugenud meie õpperühma poolt väljaantavat seinalehte «Tahame festivalile». Mõõdundu aasta detsembris ilmus neli seinalehte, nüüd aga valmistame ette veel kolme numbrit, milledest ühe kavatsame pühendada teaduse ja tehnika küsimustele.
Meie õpperühma on kõik üliõpilased kommunistlikud noored. Üle poole rühma koosseisust viibis mõõdundu suvel Kasahstanis viljakoristustöödel ja kõiki neid on autasustatud hea töö eest personaalselt — keda ÜLKNÜ Keskkomitee rinnamärgiga «Uute maade ülesharimise eest», keda ÜLKNÜ Akomolinski oblasti komitee, keda ELKNO Keskkomitee aukirjaga.
Võtame aktiivselt osa instituudi ühiskondlikust elust. Kaks meie rühma kommunistlikku noort — Anatoli Ossipov ja Sergei Tufjakov — on valitud instituudi komsomolikomiteesse, samuti õpib meie rühmas teaduskonna komsomolibüroo ja instituudi festivalikomitee liikmeid. Üliõpilased Jegotubov ja Unt valmistavad laevaremonditeaduskonnale iseloomulikke stendi, 11 rühma liiget tegeleb pidevalt teadusliku tööga. Nende poolt on

põhjalikumalt ette valmistatud juba 3 teaduslikku uurimust, milledega esinetakse ka tulevasele ÜTÜ konverentsil.
Mõõdundu talvise eksamisesiooni läbisime ilma puudulike hinneteta. Suurem osa üliõpilasi sooritas kõik eksamid ainult «neljale» ja «viitele». Eksami-teks ettevalmistamisel, samuti aga ka kursuseprojektide juures organiseerisime nõrgemini edasijõudvate üliõpilaste abistamist tugevamate poolt.
Käesoleval semestril ei kavatsen me oma tööd lasta vaibuda, vaid vastupidi — püüame seda igakülgset veel parandada. Ühtseks jooneks selle juures on see, et meil töötab ühte viisi kogu rühm, iga üliõpilane tegeleb millegagi ka peale õppetöö.
Uueks ürituseks, mida me kavatsen käesoleval semestril läbi viia on lühifilmi koostamine meie rühma ja üldse instituudi elust. Juhul, kui peaksime pääsema Moskvasse võtame selle festivalile kaasa. Muidugi on siin küllalt ka raskusi, sest filmilindid on kallid ja apraatide käsitamine nõuab õppimist, kuid loodame sellega siiski hakkama saada.
Esimesed sammud sel alal on astunud.

S. KRASNOPEVTSEV,
õpperühma L-81 komsomoligrupi sekretär

TÄHELEPANU

ELKNO TPI Komitee teatab, et on veel võimalik saada Noorsoofestivali asjalise ja rahalise loterii pileteid. Soovijail pööruda komsomolikomiteesse.

ELKNO TPI KOMITEE

TEADAANNE

Vastu tulles TPI kollektiivi liikmete soovile otsustas TPI Festivalikomitee pikendada festivalikonkursside tähtaega kuni 15. aprillini 1957. a.

TPI FESTIVALIKOMITEE

Ekskursioonilt Leningradi

(Algus „Tallinna Polütehnik“ nr. 4)

Mille poolest sarnanevad muuseumid omavahel? Kõikjal asjad, vanad ja igivanad! Kuid astudes NSVL Teaduste Akadeemia Etnograafiamuuseumi, sattusime külla elavate indiaanlaste, türklaste, hindude, laplaste ja paljude teiste juurde. Ja kuidas olekski parem näidata paljude rahvaste elu-olu, kasutamata selleks kannatlikke mannekeene nende igapäevases miljöös, töö ja toimetuste juures.

Rändurikepile toetub päevitunud muhameedlane oma kerges hõltsis ja valges turbanis, mis peale pere-mehe surma tingimata peab suutma katta mitte ainult pea, vaid kogu keha. Sealsamas on aga šahh lasknud mingil seletamatul viisil endale ümber mässida terve kanga — 40 meetrit. Pole parata, seisus kohustab. Sada aastat tagasi Nasredin-šahh näinud Euroopas balletti, riietanud siis kogu oma haaremi kah balleriniideks ja uus suurmood valutas mitmeks aastakümneks kogu Pärsia. Nagu vastutasuks levis šahhi kõõgist üle kogu maakera uus harrastus — kompekid, mis oleval praegugi moes! Iraani rahvuslik nukuteater on samuti «rändav», ümbermaailmareis juba seljataga. Tallinnas oleval see peatunud Laia ja Vaksali tänava nurgal... Kui aga ka Iraani saun meil leviks, jääks see üliõpilastele vist kättesaamatuks luksuseks, sest seal kulub vähemalt 5—6 tundi. Miks on Iraani maadlejad nii populaarsed? Arvatavasti sellepärast, et nn. «jõumajades» kuulub pealtvaatajate lugupidamine igaülele rahva hulgast, kes maadluses või tsirkusnumbrite esitamisel näitab jõudu ja osavust.

Kus on Hiina eksponaadid, seal ei puudu ka hiina portselan (kas või taburettide materjalina) ja osavate meistrite käsitööd: puust ja elevantilust esemed, üleskeeratavad mänguasjad, mitmesaja eri värviõõniga vaivad. Suurt oskust ja väeva nõudis ühest rusikasuurusest elevantilustit valmistatud 12 ažuurset üksteise sees liikuvat kera. Vähegi õige ettekujutuse saa-

miseks peab neid käsitöid oma silmaga nägema. Üldtuntud on Hiinas varem valitsenud komme mähkida kõrgest soost tütarlaste labajalad nii, et kogu elu jookul poleks neil sammugi võimalik astuda. Seda tõendasid imeilukused naisterahva kingad, mis polnud pikemad täitesulepeast. Meenus mõndagi varemkuulud, vaadeldes portselanist «patja», millel kunagi magati soengu hoidmise eesmärgil.

Euroopaliku teatri kõrval eksisteerib Indias iidsete traditsioonidega rahvuslik teater. Dekoratsioonide aset tüdavad kaks eesriiet. Keerukas kostüüm ja maskid näitleja liigub laval, kujutades mitmesuguseid tundeid, tegevusi. Teksti loeb eesriide taga rahvusliku muusika saatel hoopis teine inimene.

Mikluhho-Maklai saalis elustuvad suure maadeuurija reisid paapuute, «krussis juustega inimeste» maale. Higiga immutatud puutüvest piroog, signaalitrumm, vägev vesipiip ja tuhat muud eset jutustavad pärismaalaste omapäraseid meisterlikkusest. Naabruses lööb põlise aust-raallase käte vahel leegitsema puukepike ja bumerangi vihin sunniv pead õlgade vahele tõmbama. Noormehi paelub intelligentse samoa tütarlapse foto, samal ajal on tütarlapsed kobaras samoa noormehe pildi ümber. 12 puutahvilit iidse kirjaga jäävad ka meist maha desijereerijat ootama...

Hoopis omapärase osakonna selles muuseumis moodustavad esimesed teaduslikuks otstarbeks kogutud kogud Venemaal, nn. Peeter Esimese kunstide kamber. Põgusast vaatlemisest meenuvad kahe peaga vasika topis ja luukere, kõikvõimalikud inimlaste värdjad: käteta või jalgadeta, kahe või kolme näoga

jne. Väljudes tundsin kergendust, et meil käed-jalad omal kohal asuvad.

Lisaks eelkirjeldatule suutsid meie väsimatud matkamehed «läbi võtta» Leningradi 49-st muuseumist veel maailmakuula Riikliku Vene Muuseumi ja Meremuuseumi; vastavalt huvialale veel Teatrimuuseumi, NSVL Rahvaste Etnograafiamuuseumi, Botaanikamuuseumi ja Sidesmuuseumi.

Külastasime ka revolutsioonilist ristilejat «Aurora» ja Petropaolovski kindluseanglat-muuseumi.
Õhel õhtul, peale asutuste tööaja lõppu, avanes meil võimalus külastada V. I. Lenini korterit Smolnõis. Arvatavasti jääb kõigile kauaks meelde maali kaudu nii tuttav tagasihoidlikult sisustatud tuba, mis on säilitatud puutumatuna 1918. a. alates.

Leningradi tehastes me kahjuks ei pääsenud. Külastasime Tehnikamajas Uue Tehnika näitust, kus demonstreeriti huvitavalt sädetöölusmenetlusi, kõrgsagedusahjus, automaatkeevitamist ja kiirloiketöötlemise mitmeid vorme. Olevaatlikult oli esitatud ka koorikvalu, lumineestsentsi, pooljuhtide ja aatomenergia kasutamise väljapanekuid.

Ohtud veetsime teatrites, käisime ruumilises ja laia ekraaniga kinos, kihutasime läbi kogu metrooliini. Kuulamata ei jäänud ka estraadikontsert üliõpilastele. Palju huvitavaid pakkus üliõpilaskond töönduskooperatsiooni kultuurimajas.
Viimased päevad mõõdundu juba lennates. Ootasid instituut ja loengud. Teele Tallinn!

J. VAITMAA (MT-64)

Meie ekskursant H. Arak ja Moskva üliõpilased vestlemas revolutsiooniveteranidega «Auroralt».
H. Araku foto